Sporda Bireysel ve Tak?m Karakteri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sporda Bireysel ve Tak?m Karakteri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31034

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Karakter kavram?n?n spor ortam?ndaki bireysel ve tak?m düzeyindeki yans?malar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilen bu ölçek, orijinal ?ngilizce versiyonunun Türk kültürüne uyarlanm?? halidir. Sporda Bireysel ve Tak?m Karakteri Ölçe?i, sporcular?n etik davran??lar?n?, tak?m içindeki sorumluluklar?n? ve genel ahlaki geli?imlerini de?erlendiren kapsaml? bir psikometri arac?d?r. Ölçek, sporcular?n hem ki?isel erdemlerini hem de tak?m ba?ar?s?na katk?da bulunan sosyal ve ahlaki niteliklerini belirlemeyi hedefler. Adaptasyon çal??mas?, 2017 y?l?nda ?lyas Görgüt ve Erkut Tutkun taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir ve ölçe?in Türkçe konu?an sporcu popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermi?tir.

Bu uyarlama çal??mas?, spor psikolojisi alan?nda karakter geli?iminin ve spor eti?inin ölçülmesine yönelik önemli bir bo?lu?u doldurmaktad?r. Ölçek, özellikle antrenörler, spor psikologlar? ve akademisyenler için sporcu e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede ve karakter e?itimi müdahalelerini tasarlamada temel bir araç olarak kullan?labilir. Ölçe?in yap?s?, sporcunun hem birey olarak sergiledi?i ahlaki davran??lar? hem de tak?m?n bir parças? olarak gösterdi?i i?birli?i ve sorumluluk özelliklerini ayr? alt boyutlarda incelemeye olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Sporda karakter, bireysel karakter, tak?m karakteri, spor eti?i, ahlaki geli?im, güvenirlik, geçerlik, psikolojik ölçüm, spor psikolojisi.

Yazarlar

?lyas Görgüt, Erkut Tutkun.

Amaç

Sporda Bireysel ve Tak?m Karakteri Ölçe?i'nin temel amac?, sporcular?n karakter özelliklerini, spora özgü ba?lamda, iki ana düzeyde (bireysel ve tak?m) sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu ölçek, sporcular?n dürüstlük, sorumluluk, sayg? ve adil oyun gibi karakter boyutlar?n? ne ölçüde benimsedi?ini ve uygulad???n? ölçmeyi amaçlamaktad?r.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türk sporcu örnekleminde do?rulanmas? ve ölçe?in Türkçe formunun bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilir hale getirilmesidir. Bu sayede, Türkiye'deki spor ortamlar?nda karakter geli?imine yönelik ara?t?rmalar?n ve uygulamalar?n önü aç?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Ölçek, sporcular?n karakterini olu?turan çe?itli alt boyutlar? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Karakter, genellikle spor eti?i ve ahlaki muhakeme ile yak?ndan ili?kilidir. Bu ölçek, muhtemelen bireysel karakter özelliklerini (örne?in, azim, dürüstlük) ve tak?m karakteri özelliklerini (örne?in, i?birli?i, tak?m ba?l?l???, sorumluluk alma) ayr? ayr? ele almaktad?r.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, sporcunun hem ki?isel geli?imini hem de sosyal etkile?imlerini kapsar. Bireysel karakter boyutlar?, sporcunun ki?isel ahlaki standartlar?n? yans?t?rken; tak?m karakteri boyutlar?, sporcunun tak?m arkada?lar?na, antrenörlere ve rakiplere kar?? sergiledi?i etik ve sosyal davran??lar? kapsar.

Geçerlik

Görgüt ve Tutkun (2017) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini tespit etmek amac?yla kapsaml? analizler yap?lm??t?r. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü gösterir.

Çal??mada, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe formda da korundu?unu göstermek için genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in bireysel ve tak?m karakteri boyutlar?na ayr?lan çok faktörlü yap?s?n?n Türk sporcu örnekleminde de kabul edilebilir uyum indekslerine sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu bulgular, ölçe?in Türkçe formunun yap?sal olarak geçerli oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Adaptasyon çal??mas?nda iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Görgüt ve Tutkun (2017) çal??mas?nda, ölçe?in genel ve alt boyutlar? için hesaplanan iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n yüksek düzeyde oldu?u bildirilmi?tir (genellikle .70 ve üzeri). Bu sonuçlar, Sporda Bireysel ve Tak?m Karakteri Ölçe?i'nin Türkçe formunun güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Sporda Bireysel ve Tak?m Karakteri Ölçe?i'nin adaptasyon sürecinde, ölçe?in boyutlulu?unu incelemek ve orijinal yap?y? do?rulamak amac?yla Faktör Analizi uygulanm??t?r. Adaptasyon çal??malar?nda genellikle ilk olarak Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) yap?larak maddelerin faktör yükleri incelenir, ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile orijinal modelin uyumu test edilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu ölçek, bireysel karakter ve tak?m karakteri olmak üzere ayr?lan temel boyutlar etraf?nda maddelerin topland???n? göstermi?tir. Bu faktör yap?s?, sporcular?n karakterini sadece ki?isel bir özellik olarak de?il, ayn? zamanda sosyal ve tak?m odakl? bir olgu olarak ele alman?n önemini vurgular. Faktör yükleri, maddelerin ilgili alt boyutu güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini teyit etmi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Orijinal ölçe?in Türkçe adaptasyonu)

Format: Likert Ölçe?i Tipi. Maddeler, kat?l?mc?lar?n belirli ifadelerle ne ölçüde hemfikir olduklar?n? derecelendirmelerini gerektirir (Derecelendirme bilgisi kaynakta yer almad???ndan, standart psikolojik ölçek format? varsay?lm??t?r).

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal (?ngilizce).

Popülasyon Grubu: Sporcular.

Ya? Grubu: Genç ve Yeti?kin Sporcular (Adaptasyon çal??mas? genellikle üniversite düzeyindeki sporcular? veya belirli bir ya? aral???ndaki lisansl? sporcular? içerir).

Popülasyon Detaylar?: Adaptasyon çal??mas?, Türkiye'deki çe?itli spor dallar?ndan (bireysel ve tak?m sporlar?) lisansl? sporcular üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i. Kat?l?mc?lar, spor ortam?ndaki davran??lar? ve tutumlar? hakk?ndaki ifadelere yan?t verirler.

Anahtar Kelimeler

Spor psikolojisi, karakter geli?imi, etik davran??, tak?m oyunu, sorumluluk, dürüstlük, adaptasyon, psikometrik özellikler, faktör analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: ilyasgorgut@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: ?lyas Görgüt (Sorumlu Yazar).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe adaptasyonu 2017 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için yazar(lar)dan izin al?nmas? önerilir. Sorumlu yazar ?lyas Görgüt ile ileti?im kurularak kullan?m ko?ullar?

ARABPSYCHOLOGY.COM

hakk?nda bilgi al?nabilir. Ticari amaçl? olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m genellikle yazara at?f yapmak ?art?yla mümkündür.

Sorumlu yazar?n ileti?im bilgisi: ilyasgorgut@hotmail.com.

Kaynaklar

Görgüt, ?., & Tutkun, E. (2017). Adaptation of Individual and Team Character in Sport Questionnaire to Turkish.
Journal of Education and Training Studies, 5(10), 167-176.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: redfame.com

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: adaptation-of-individual-and-team-character-in-sport-questionnaire-to-turkish-toad.pdf

Sporda Bireysel ve Tak?m Karakteri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Kaynak içerikte maddeler bulunmamaktad?r. Bu bölüm, maddelerin kaynakta yer almad??? notuyla doldurulmu?tur.)

Bu akademik giri?in olu?turulmas?nda kullan?lan kaynak içerikte, Sporda Bireysel ve Tak?m Karakteri Ölçe?i'nin maddeleri (sorular?) yer almamaktad?r. Maddeler için orijinal adaptasyon makalesine (Görgüt & Tutkun, 2017) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM